

wtorek, 13 grudnia 2016 | opracowanie cykliczne

Espresso surowcowe

Komentarz z rynków surowcowych

Michał Marczak +48 22 438 24 01

Kamil Kliszcz +48 22 438 24 02

Jakub Szkopek +48 22 438 24 03

Rynek energetyczny

Ceny energii w Niemczech powróciły powyżej 30 EUR/MWh wraz z odbiciem na rynku węgla który w kontraktach na przyszły rok w portach ARA kosztuje obecnie 65 USD/t. W ślad za surowcami wzrosły również uprawnienia emisyjne. Poprawiło to sentyment wokół spółek z sektora w Europie. W naszym regionie najlepszą ekspozycję na te tendencje ma oczywiście CEZ. W Polsce nadal nie pojawiły się żadne nowe informacje w sprawie cen węgla na rok 2017, tak więc ceny energii pozostawały stabilne na poziomie 160 PLN/MWh.

Rynek paliwowy

Ostatnie komunikaty o przystąpieniu krajów spoza OPEC do porozumienia o cięciach produkcji oznaczają, że już od stycznia rynek ropy wejdzie w stan deficytu. W takim otoczeniu trudno będzie w naszej opinii utrzymać rentowność przerobu. W ostatnim tygodniu modelowa marża rafineryjna oscylowała pomiędzy 3,5-4,5 USD/Bbl. Dyferencjał Ural/Brent wrócił w okolice 2 USD/Bbl. Warto odnotować odbicie na marżach petrochemicznych w kategorii monomerów (po wielu tygodniach spadków), ale jednocześnie dalej spada rentowność na polimerach, co prawdopodobnie stanowi dyskontowanie nowych mocy jakie wchodzi na rynek w przyszłym roku.

Rynek metali

Cena miedzi ustabilizowała się na poziomie ok. 5 800 USD/t, przy nadal rosnącym poziomie długich pozycji netto na COMEX 56 tys. vs. 53 tys. w poprzedni tygodniu. Ogólny optymizm związany z danymi makro w gospodarce światowej nieco nadszarpuje rosnący koszt obsługi zadłużenia w chińskich przedsiębiorstwach. Zapasy miedzi na giełdach spadły t/t o 11,4 tys. do 437 tys. ton. Rynek wspierały dobre dane o chińskim imporcie miedzi (w tym przede wszystkim koncentratu) w listopadzie.

Rynek węgla

Cena węgla energetycznego po słabszym miesiącu ponownie wzrosła w Europie do 86,5 USD/t (+4,4% t/t). Jednocześnie cena węgla w Azji (z australijskiego Newcastle) wynosi obecnie 85,7 USD/t - po raz pierwszy od czerwca 2016 jest niższa niż ceny europejskie. Spotowe ceny węgla koksowego typu hard spadły do 274,4 USD/t z około 300 USD/t.

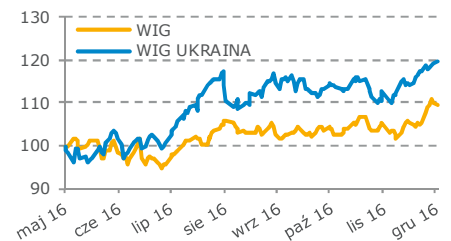
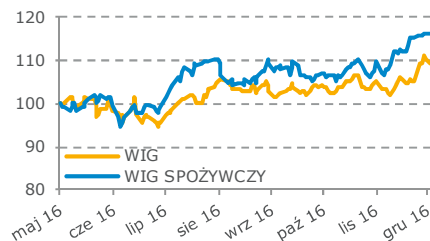
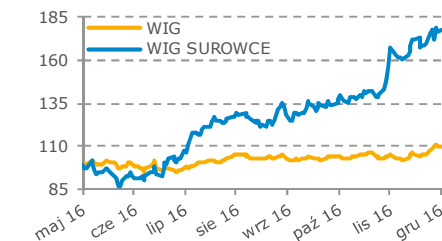
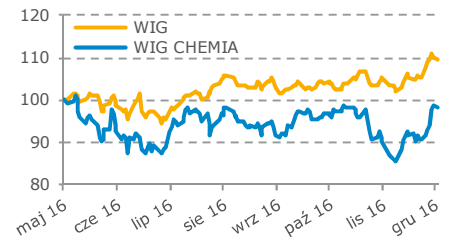
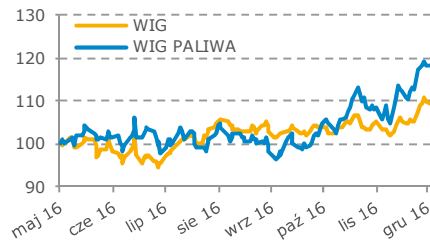
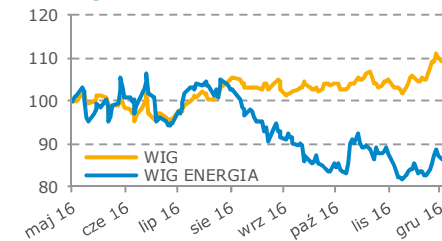
Zmiana kursu t/t* i YTD

Spółka	t/t	YTD
JSW	-7,9%	+623%
Enea	-1,8%	-17%
LW Bogdanka	-1,0%	+107%
Astarta	-0,9%	+55%
PKN Orlen	-0,3%	+18%
Kernel	+0,0%	+37%
Boryszew	+0,1%	+70%
Kety	+0,9%	+21%
Tarczyński	+1,1%	-3%
Lotos	+1,2%	+40%
Tauron	+1,5%	-6%
ZE PAK	+1,5%	+47%
MOL	+1,6%	+40%
CEZ	+2,4%	-1%
PGNiG	+2,5%	+4%
PGE	+4,4%	-25%
Pulawy	+4,4%	-29%
Impexmetal	+4,8%	+56%
KGHM	+5,0%	+52%
Energa	+6,2%	-31%
Synthos	+7,6%	+27%
Police	+7,9%	-21%
Grupa Azoty	+11,3%	-33%

Indeksy sektor	t/t	YTD
Energetyka	+4,3%	-6%
E&P	+4,4%	+30%
Górnictwo	+2,8%	+85%
Kauczuki	+3,2%	+27%
Nawozy	+4,2%	+8%
Petrochemia	+3,1%	+23%
Rafinerie eur.	+0,7%	+23%
Rafinerie amer.	+3,1%	+3%

*zmiana w okresie 05.12-12.12; w PLN

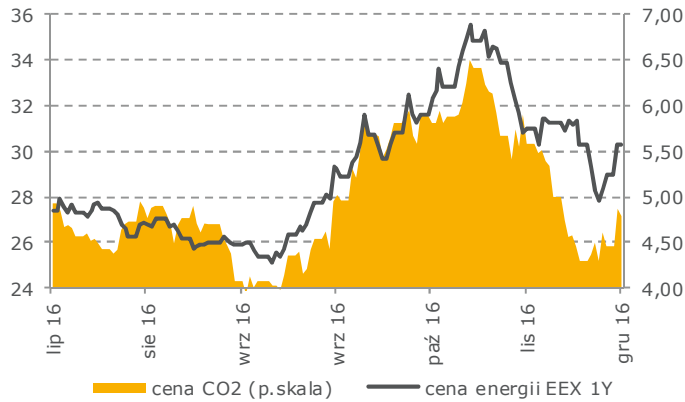
Indeksy branżowe na tle WIG

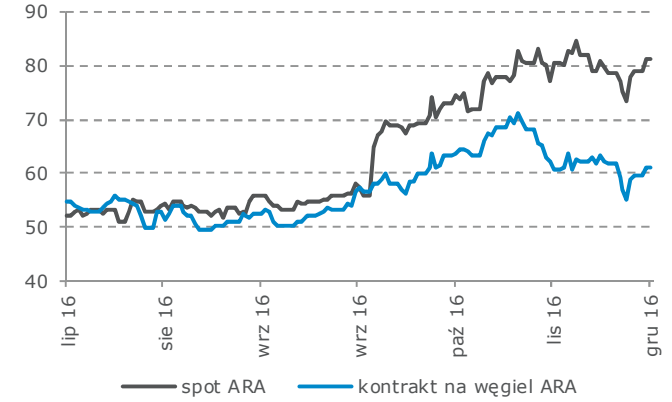
Źródło: Bloomberg

Energetyka

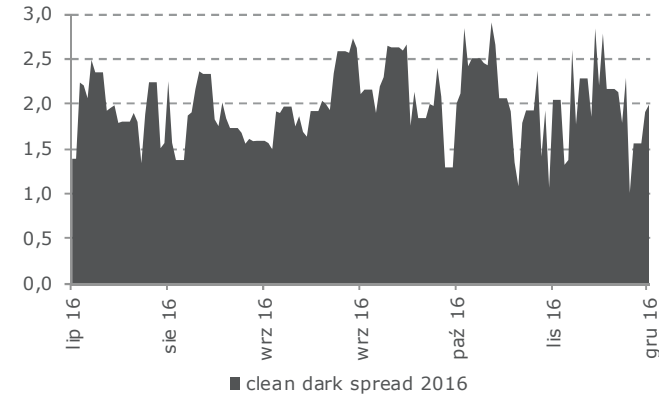
Cena energii (EUR/MWh) i cena CO₂ (EUR/t)

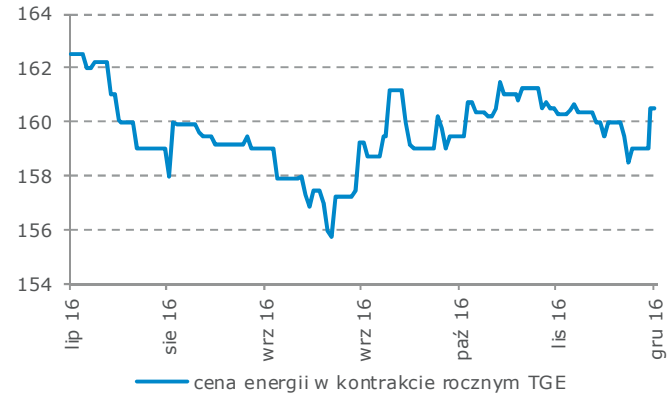
Kontrakt na węgiel ARA 1Y/spot (EUR/t)

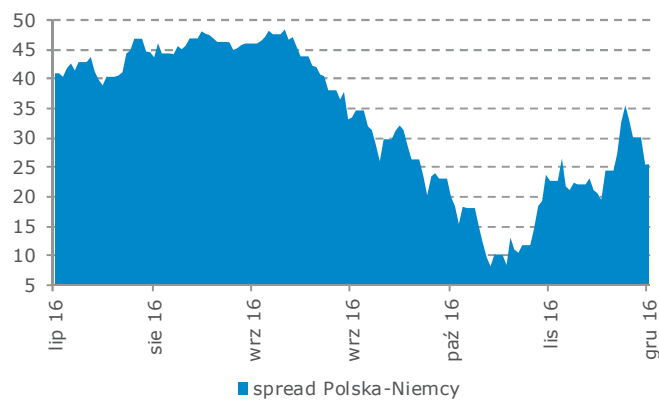
Clean dark spread 2016 rynek niemiecki (EUR/MWh)

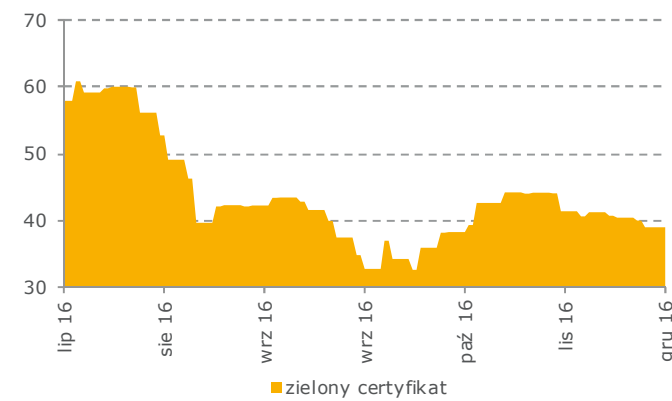
Cena energii w kontrakcie na 2017 (PLN/MWh)

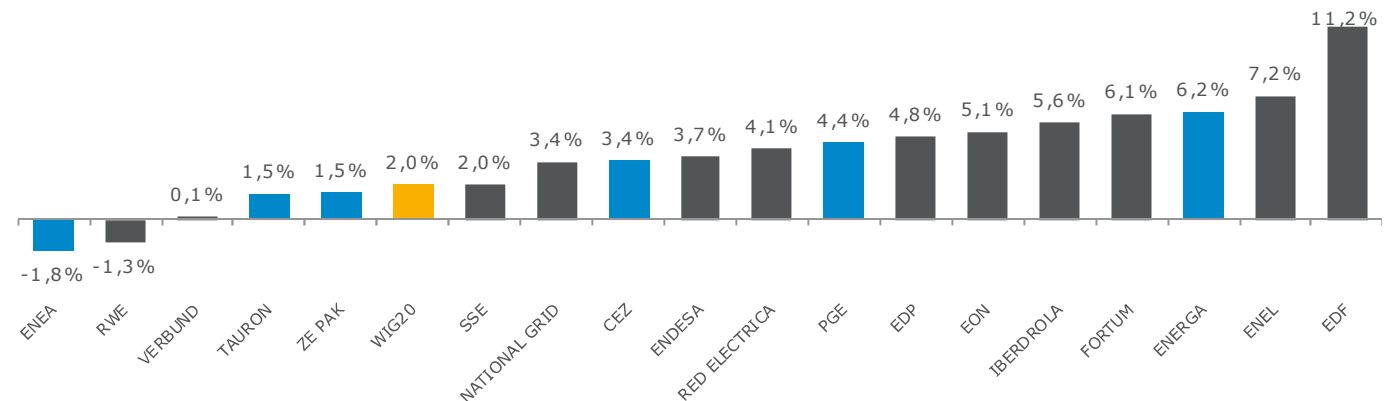
Spread w cenach energii (PLN/MWh)

Zielony certyfikat (PLN/MWh)

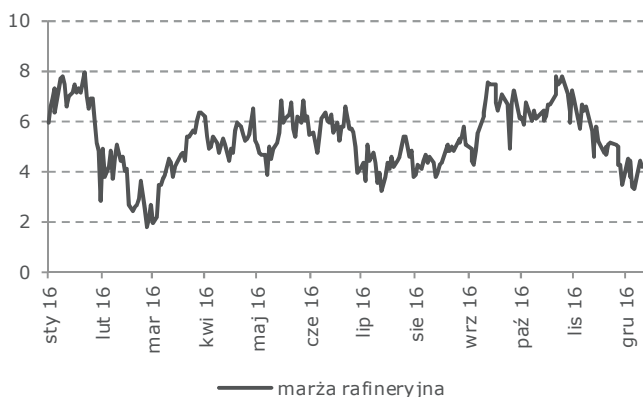
Tygodniowy performance spółek energetycznych

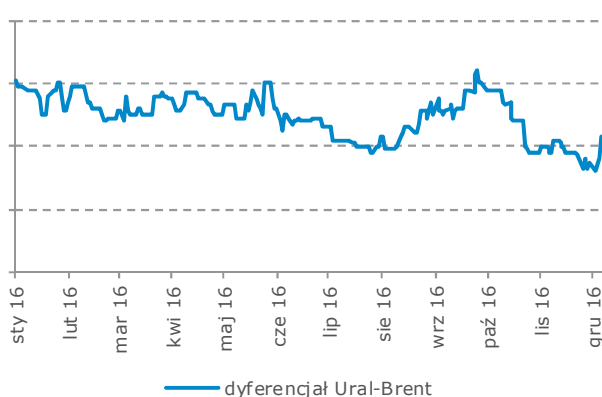
Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Paliwa

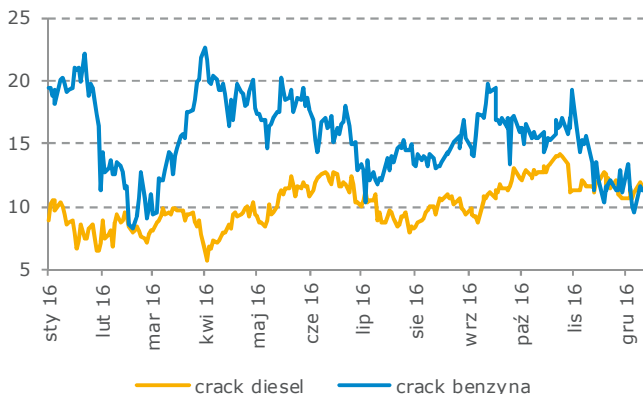
Marża rafineryjna (USD/Bbl)

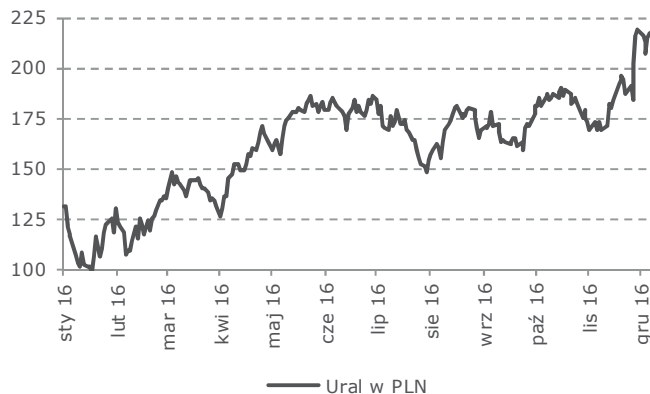
Dyferencjał Ural/Brent (USD/Bbl)

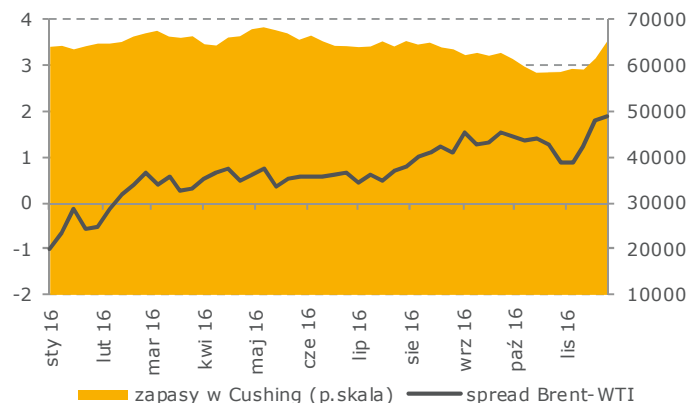
Marże przerobowe na benzynie i dieslu (USD/Bbl)

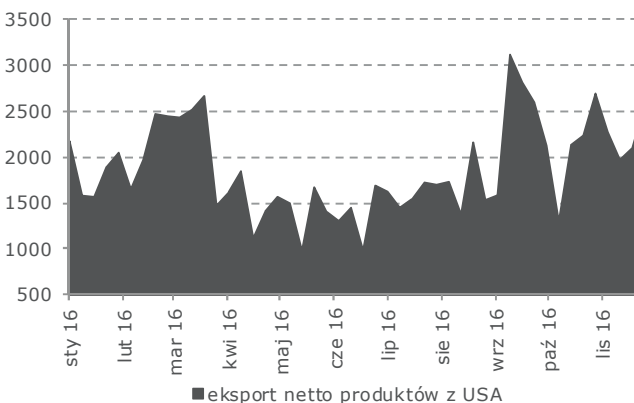
Cena ropy Ural (PLN/Bbl)

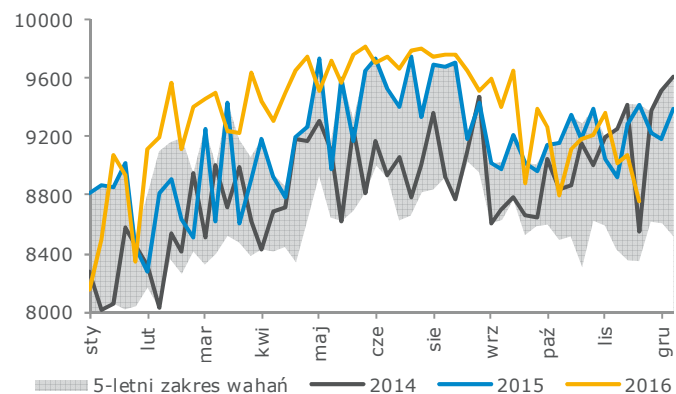
Spread Brent/WTI na tle zapasów ropy w Cushing

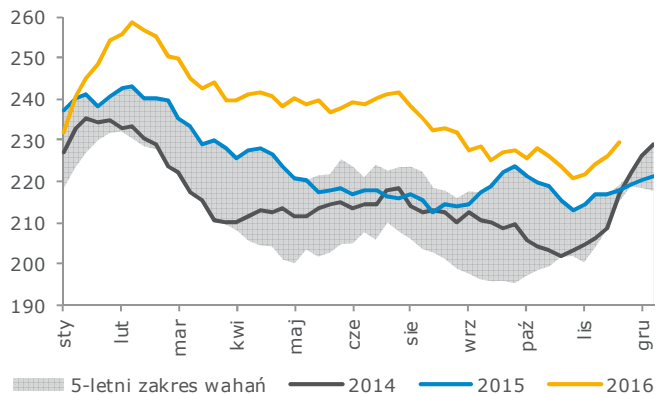
Eksport netto paliw z USA

Popyt na benzynę w USA

Zapasy benzyny w USA

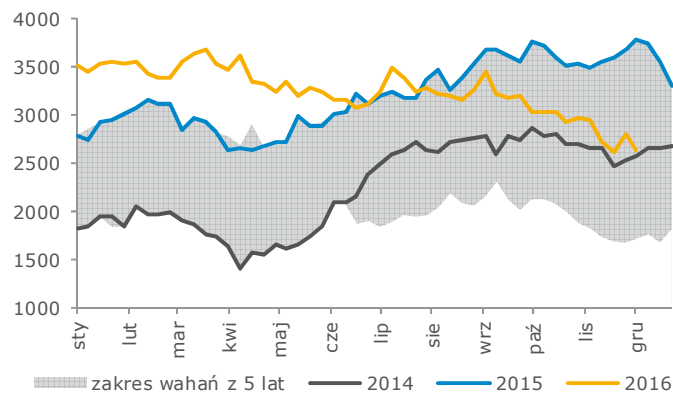

Źródło: Bloomberg, Reuters, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

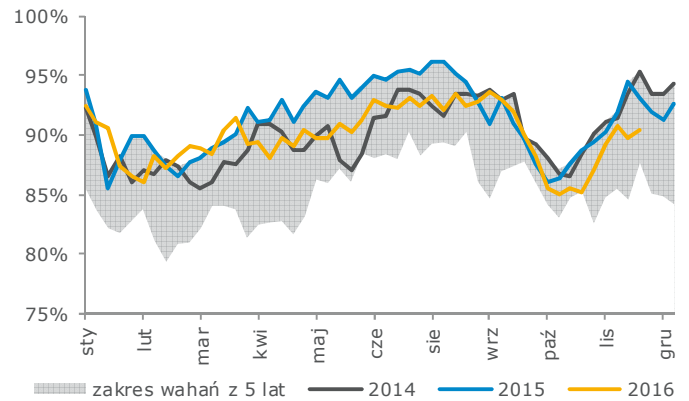

Paliwa

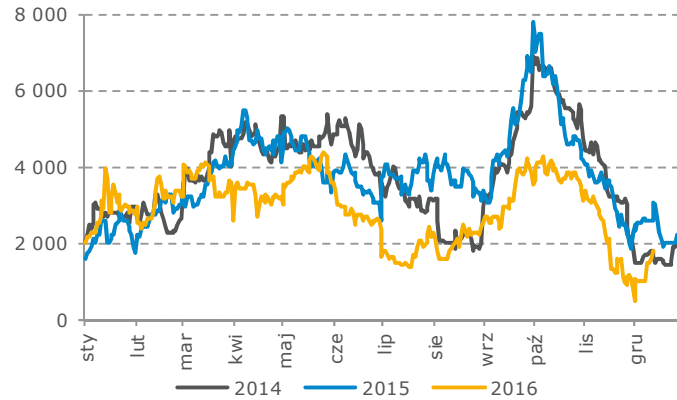
Zapasy diesla w portach ARA

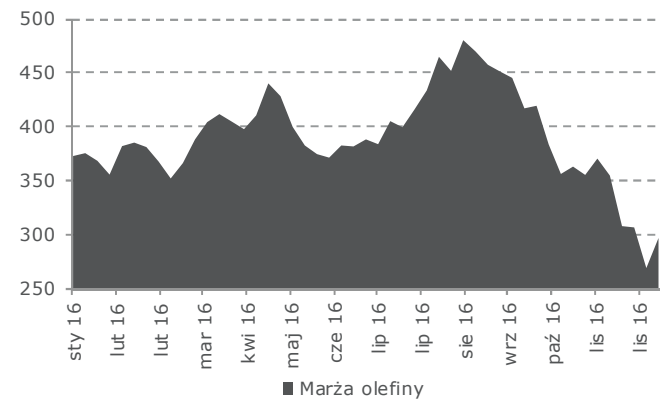
Wykorzystanie mocy w rafineriach w USA

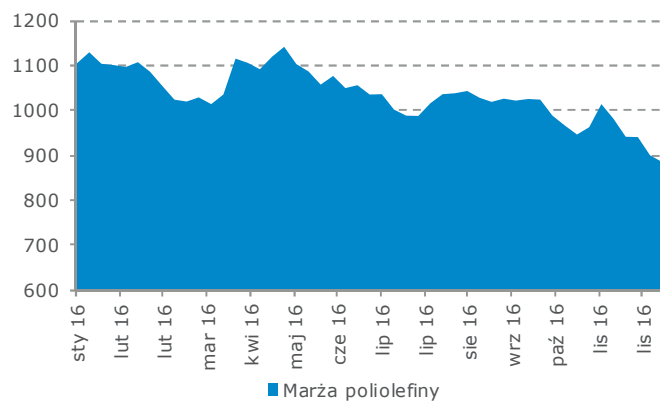
Globalne przestoje remontowe w rafineriach

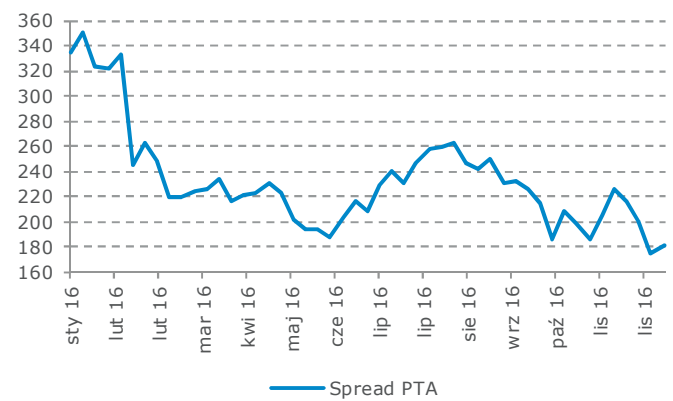
Marża petrochemiczna olefiny

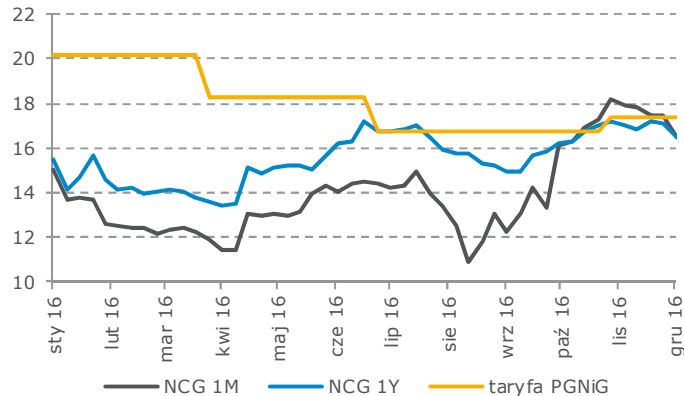
Marża petrochemiczna poliolefiny

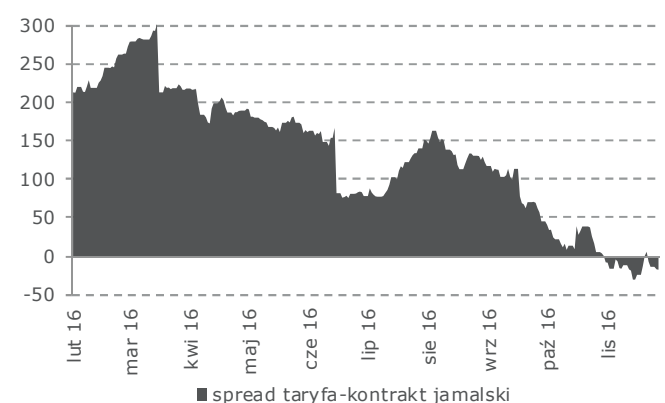
Cena PTA (USD/t)

Ceny gazu na giełdzie NCG na tle taryfy PGNiG

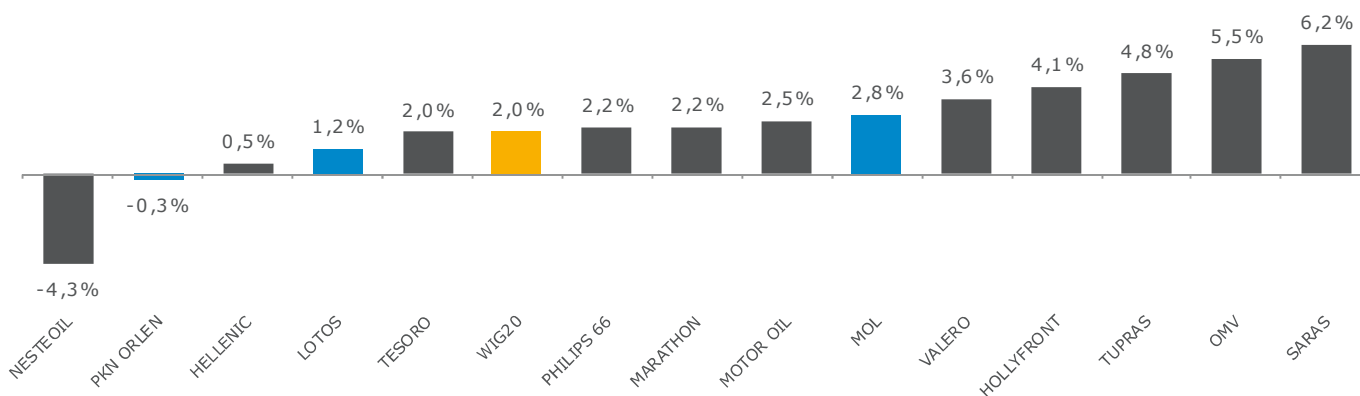
Spread pomiędzy kontraktem jamalskim a taryfą

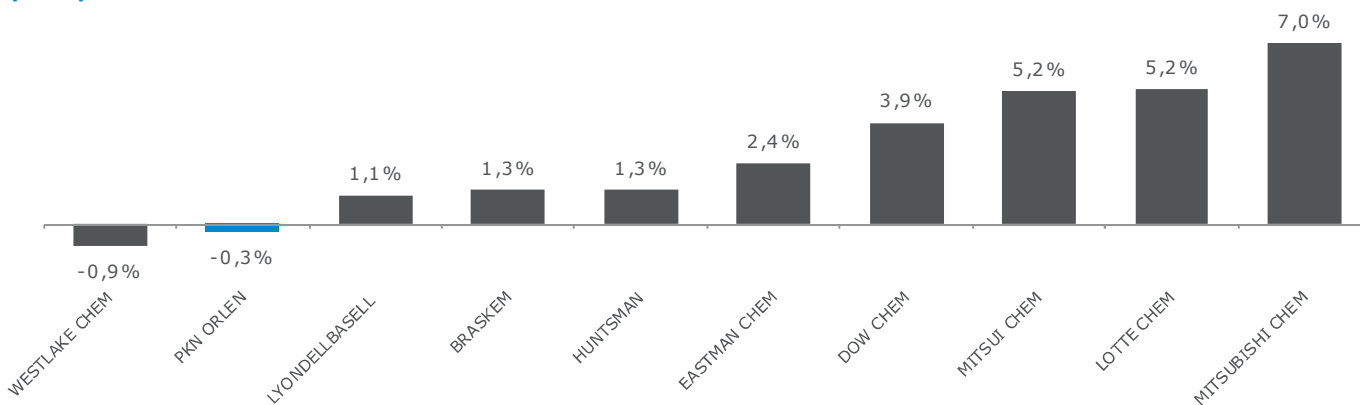
Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Tygodniowy performance

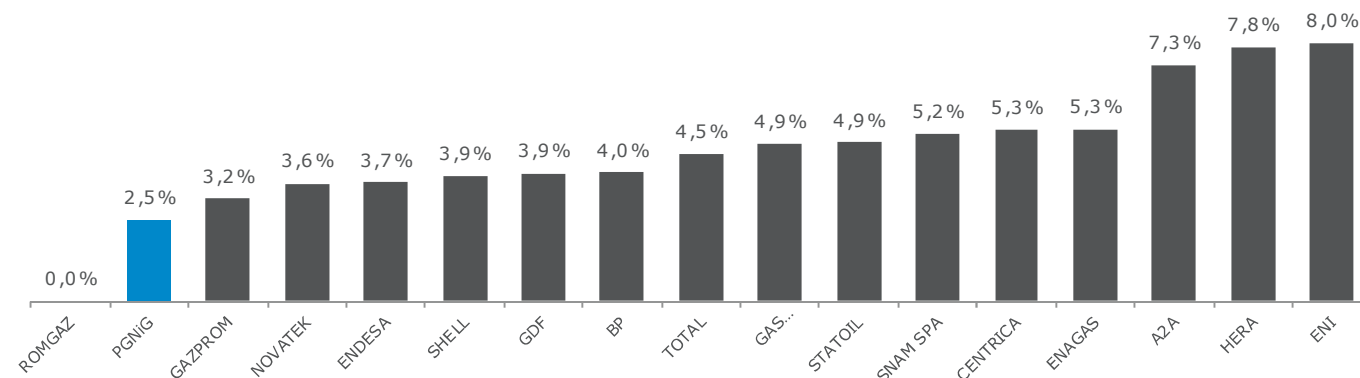
Spółki rafineryjne

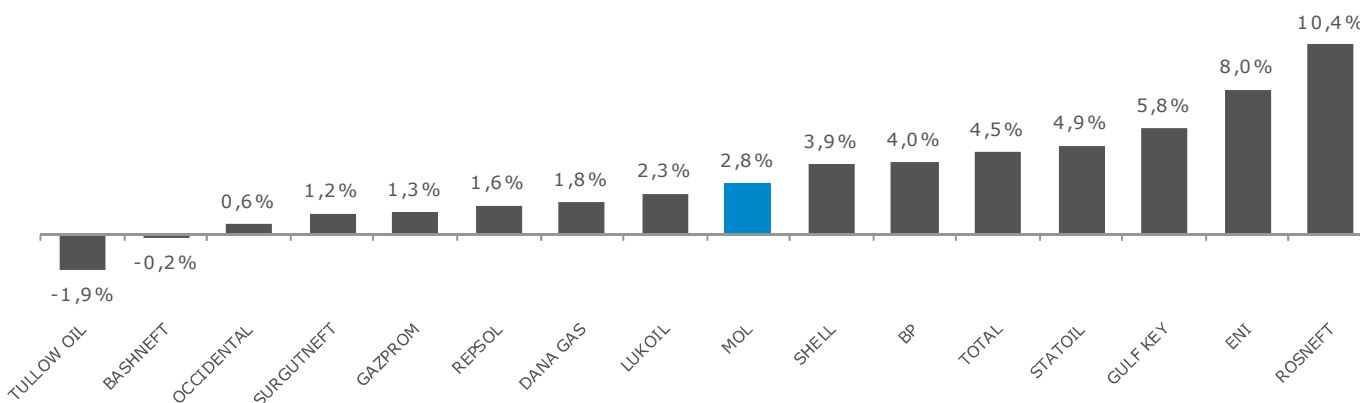
Spółki petrochemiczne

Spółki gazowe

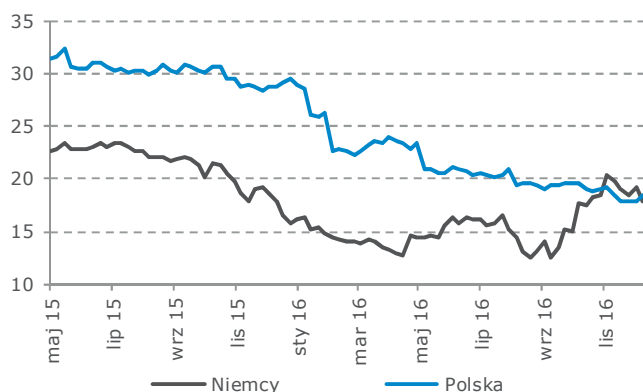
Spółki wydobywcze

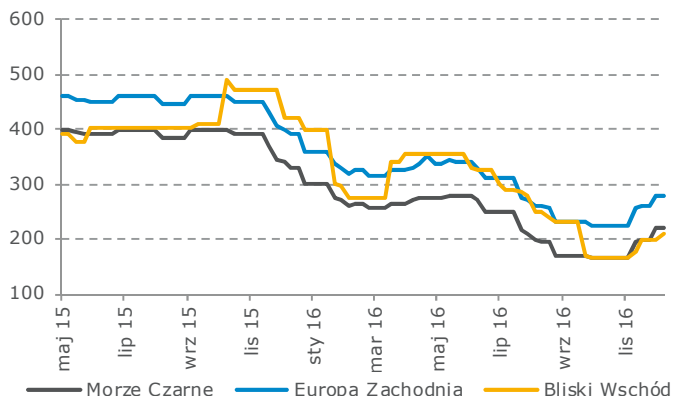
Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Nawozy

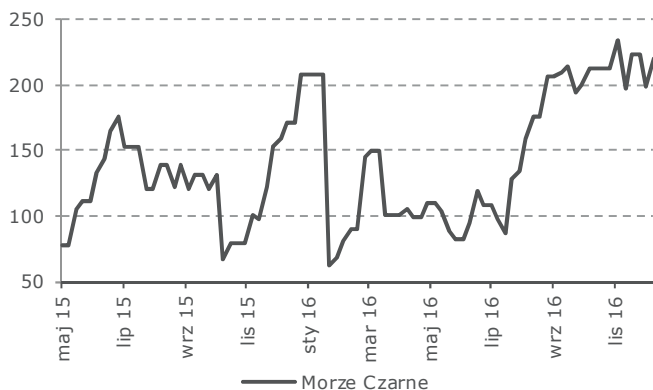
Ceny gazu ziemnego w Europie (USD/MWh)

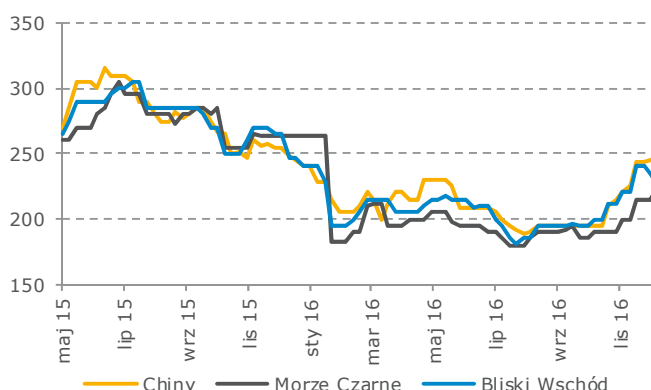
Ceny amoniaku na świecie (USD/t)

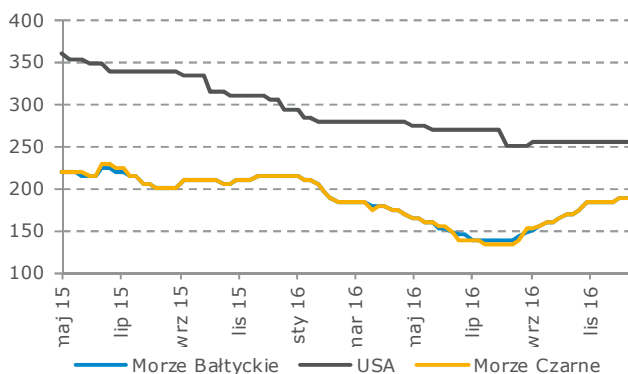
Różnica cen mocznika do amoniaku (z uwagi na N)

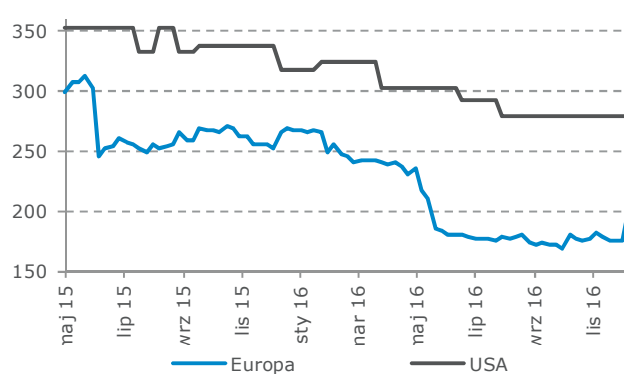
Ceny mocznika (UREA) na świecie (USD/t)

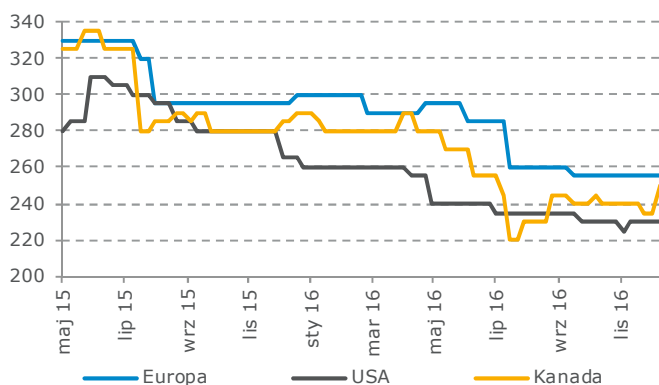
Ceny azotanu amonu (AN) na świecie (USD/t)

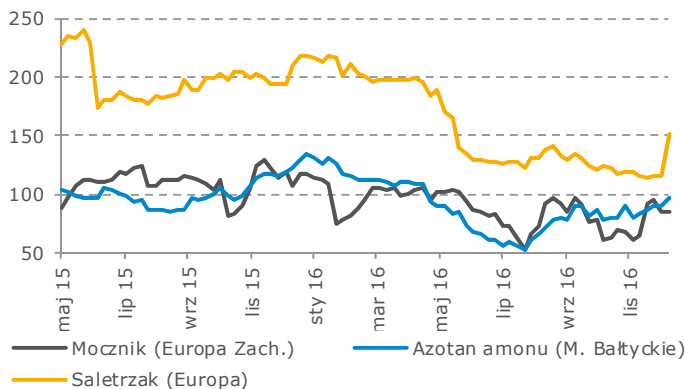
Ceny saletrzaka (CAN) na świecie (USD/t)

Ceny siarczanu amonu (AS) na świecie (USD/t)

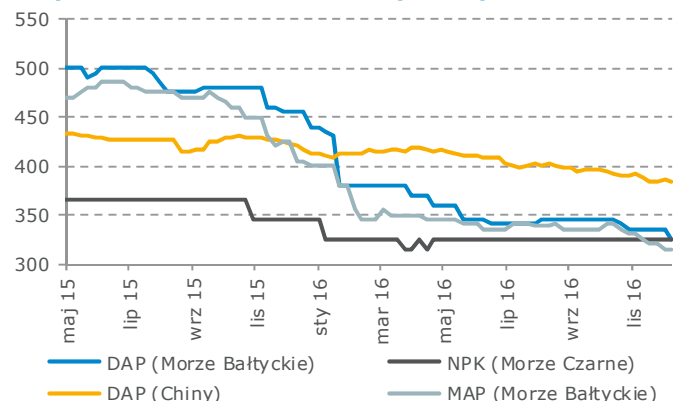
Marże na produkcji nawozów azotowych (USD/t)

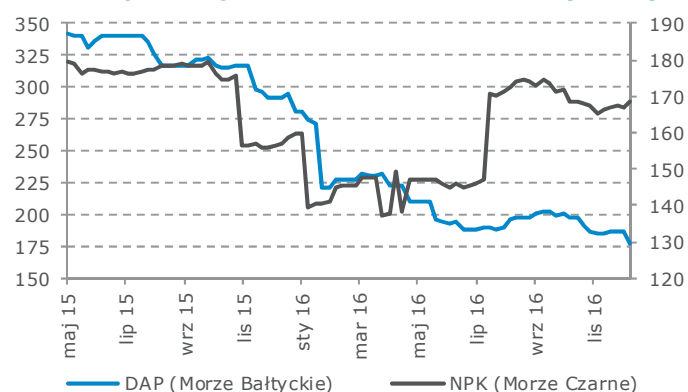
Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Nawozy

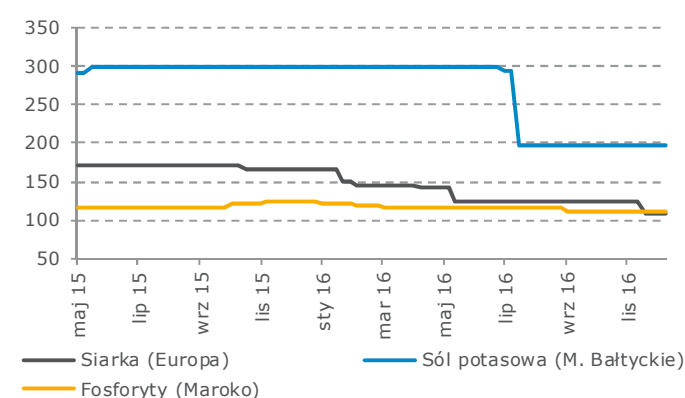
Ceny nawozów z udziałem P i K (USD/t)

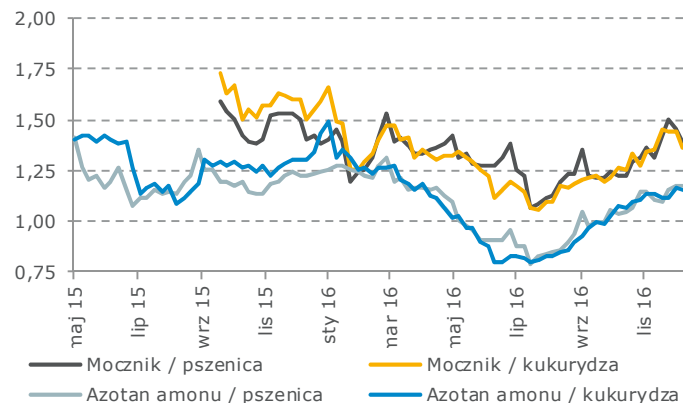
Marże na produkcji nawozów z udziałem P i K (USD/t)

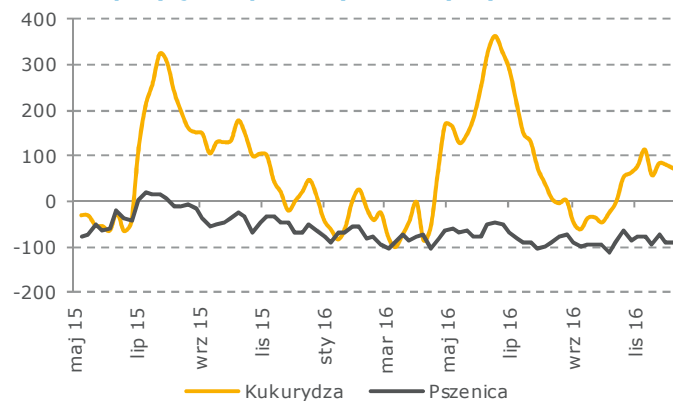
Ceny siarki, soli potasowej i fosforów (USD/t)

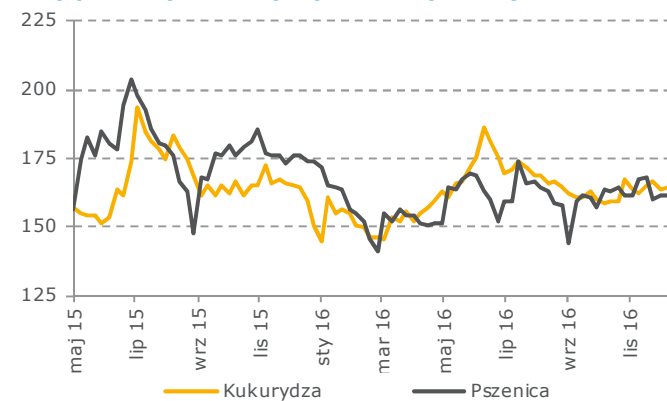
Relacje cen nawozów do pszenicy i kukurydzy

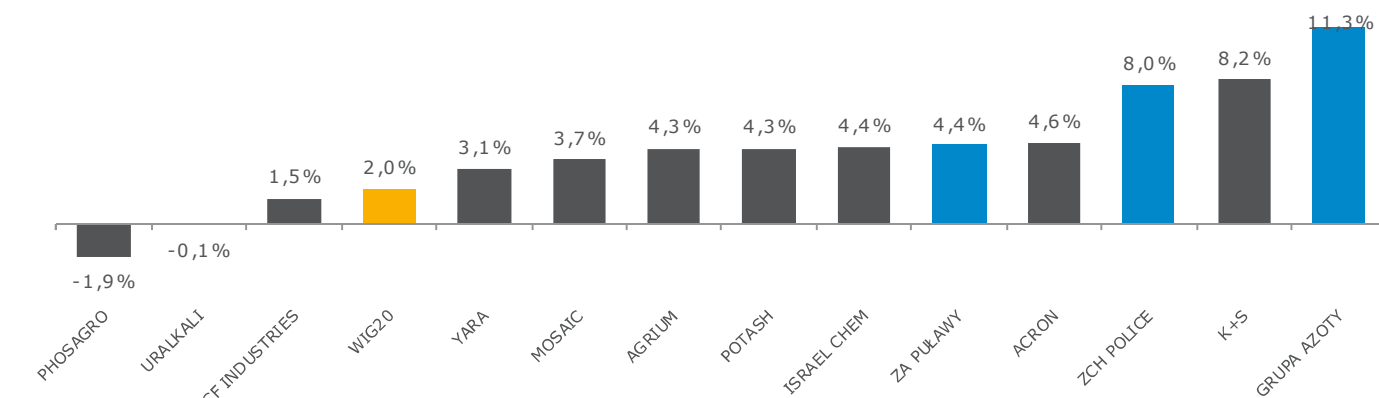
Otwarte pozycje na pszenicy i kukurydzy na CBT

Ceny pszenicy i kukurydzy na CBT (USD/t)

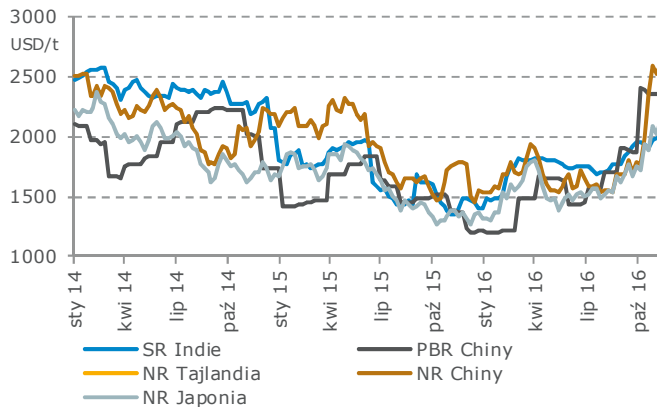
Tygodniowy performance producentów nawozów

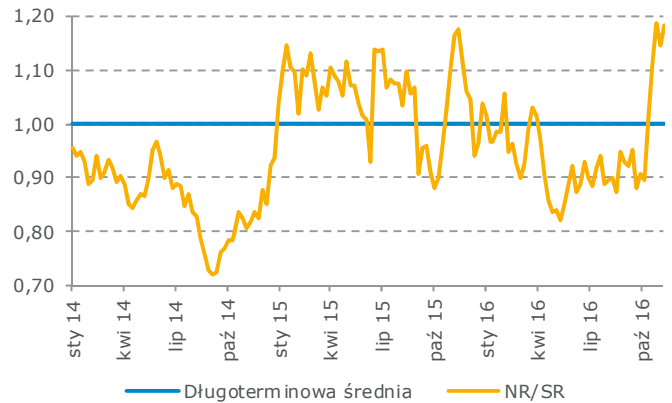
Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Kauczuki syntetyczne

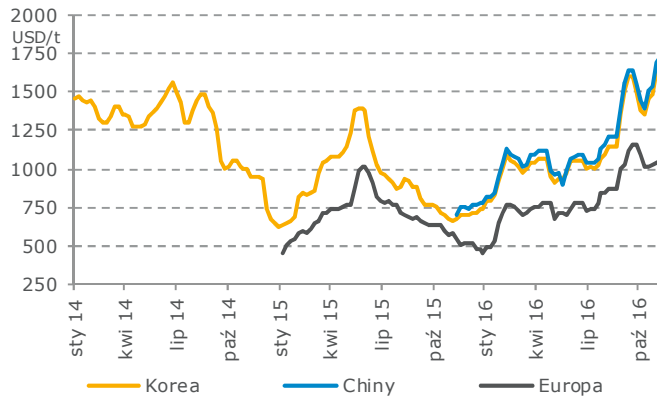
Ceny kauczuków naturalnych i syntetycznych

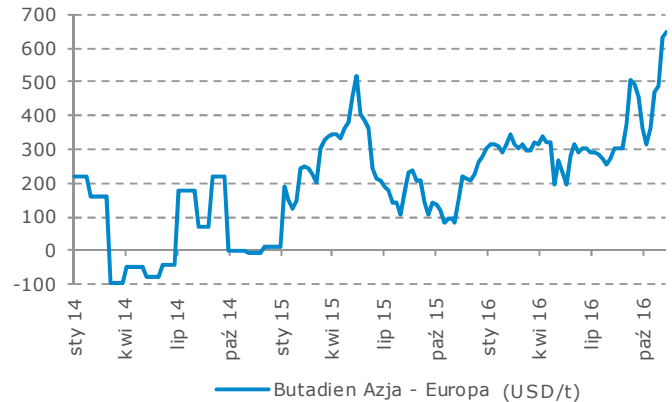
Relacja cen kauczuków syntetycznych i naturalnych

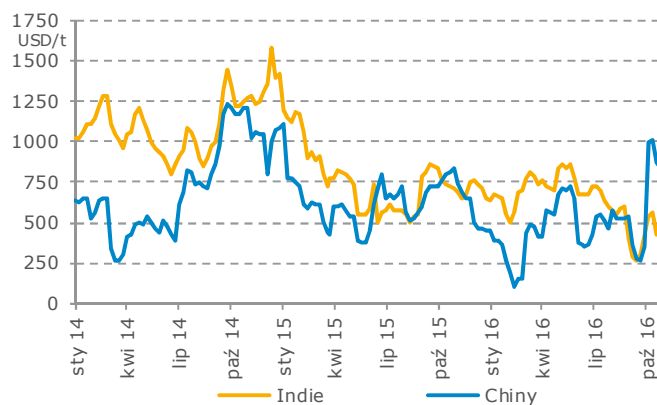
Ceny butadienu

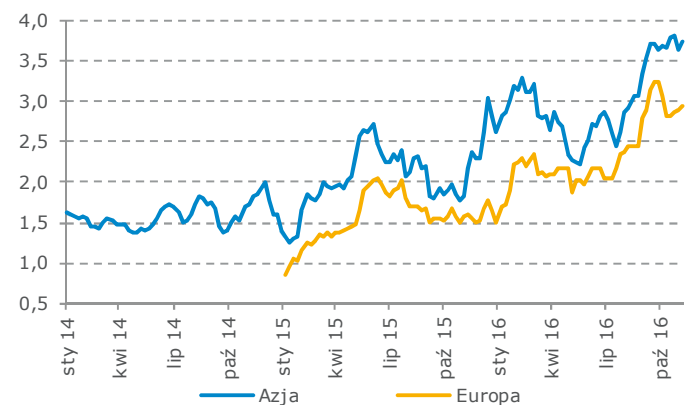
Różnica między ceną butadienu w Azji i Europie

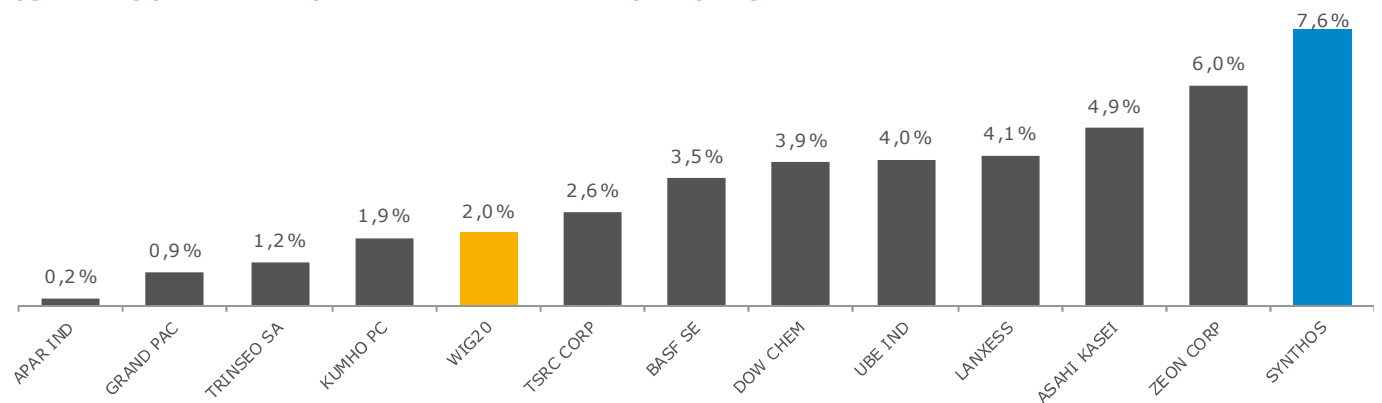
Różnica cen kauczuków i butadienu w Azji

Relacja cen butadienu do ropy naftowej

Tygodniowy performance producentów kauczuków syntetycznych

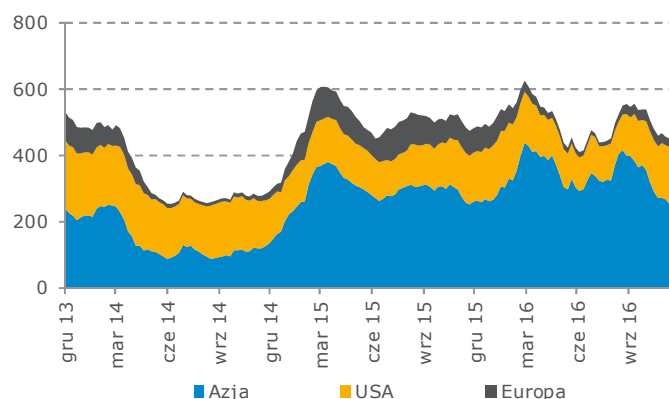

Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

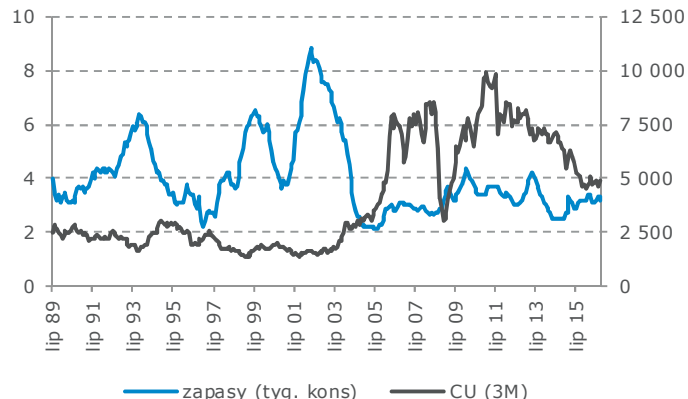

Surowce

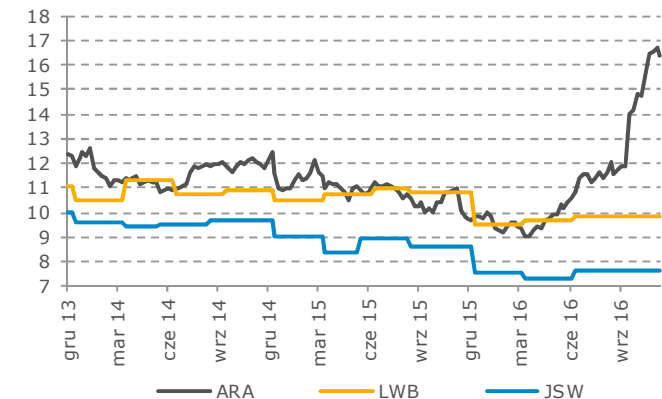
Zapasy miedzi na świecie (tys. t)

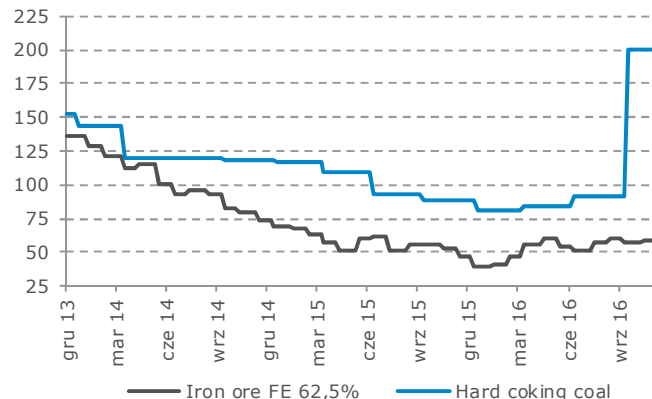
Cena miedzi (USD/t) oraz zapasy miedzi w tygodniach światowej konsumpcji

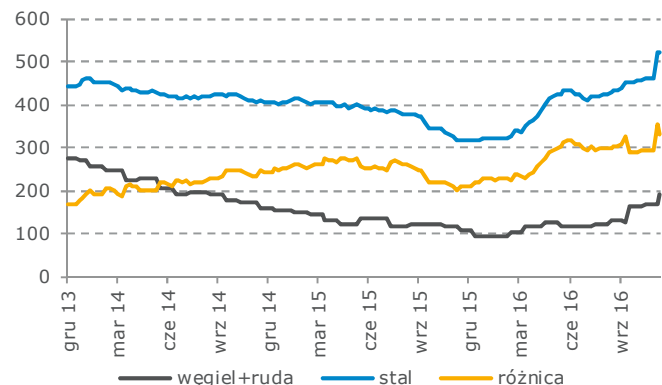
Cena węgla (PLN/GJ) z kosztem transportu

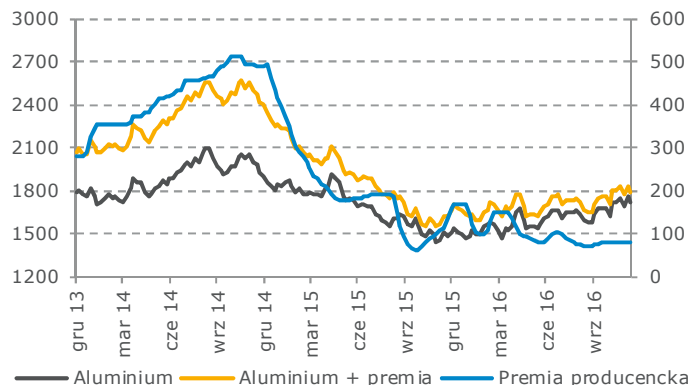
Cena rudy żelaza

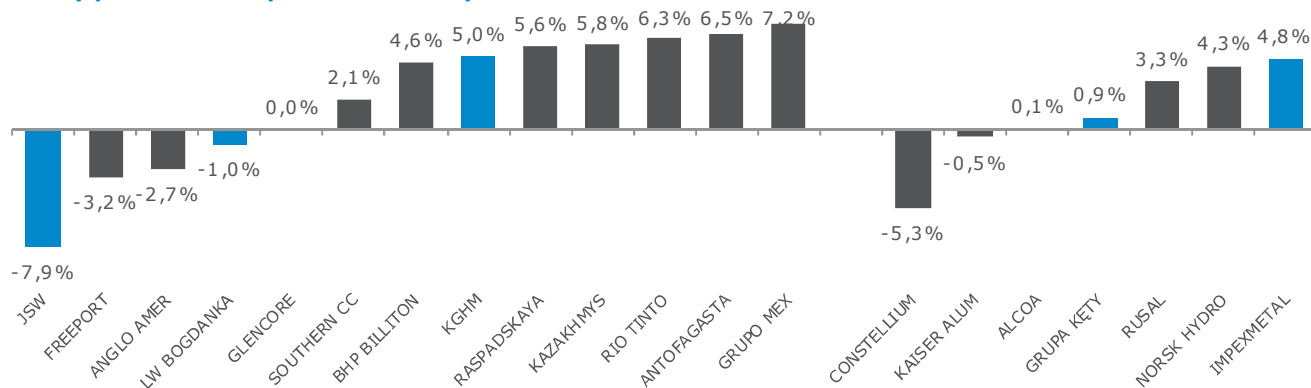
Rentowność produkcji stali (różnica) na tle ceny stali w Europie kosztu wsadu surowcowego

Cena aluminium oraz premia producentów za fizyczną dostawę surowca (USD/Mt)

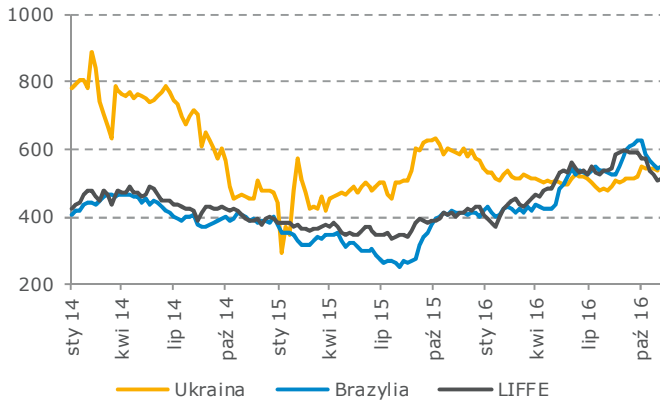
Tygodniowy performance spółek surowcowych

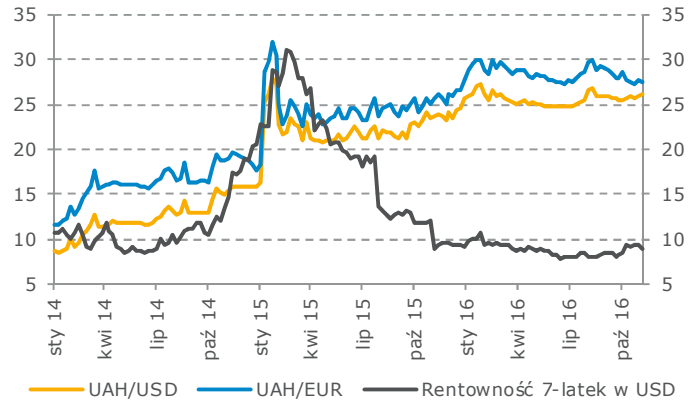
Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Rynek spożywczy

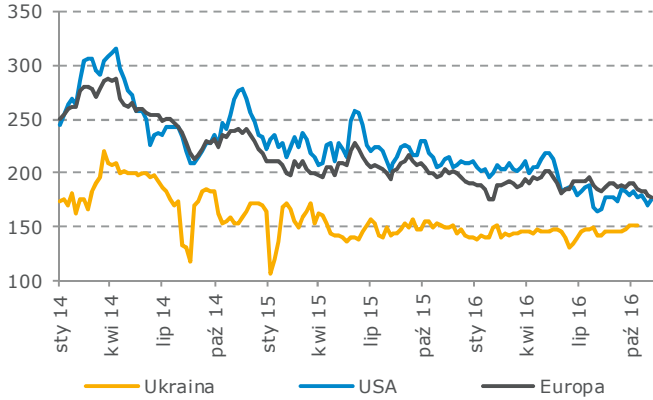
Cena cukru (USD/Mt)

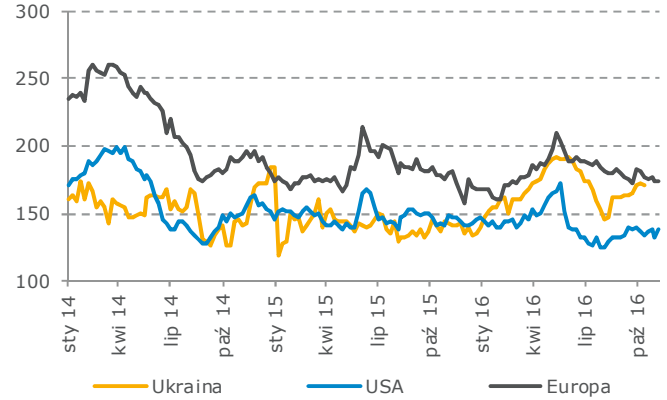
Kursy walut i rentowność ukr. obligacji 7-letnich

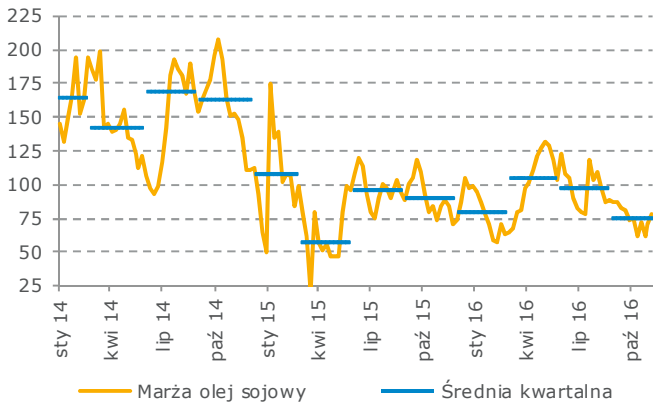
Cena pszenicy (USD/Mt)

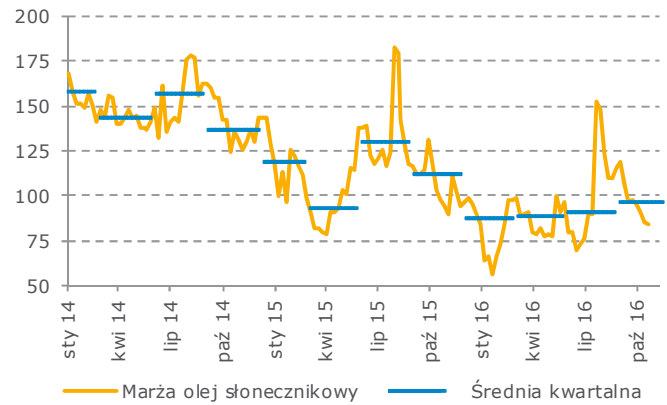
Cena kukurydzy (USD/Mt)

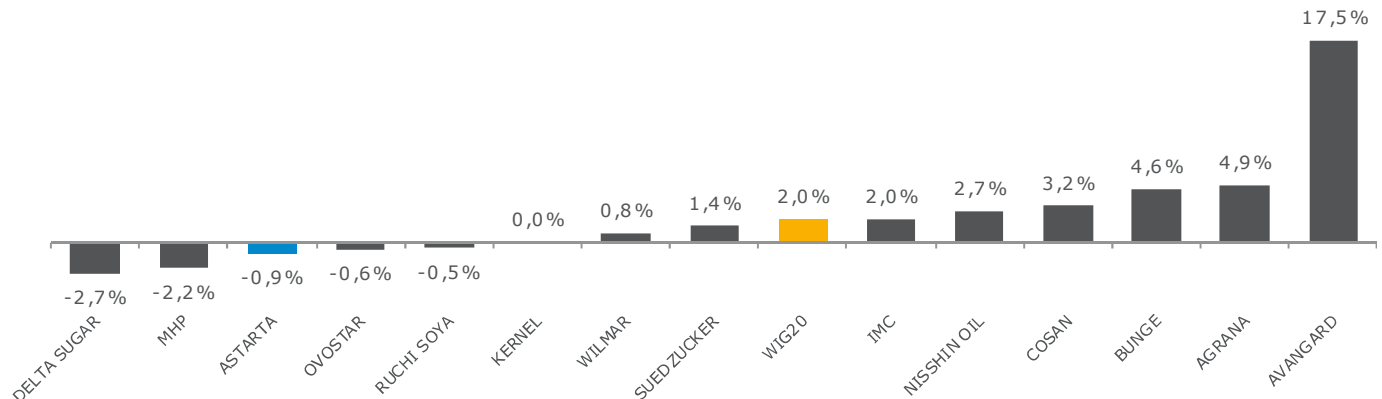
Marża modelowa na soi (USD/Mt)

Marża modelowa na słoneczniku (USD/Mt)

Tygodniowy performance spółek spożywczych

Źródło: Bloomberg, szacunki Domu Maklerskiego mBanku

Wycena spółek energetycznych (2016-12-12)

	Cena	EV/EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI ENERGETYCZNE																
EDF	11,2	3,2	3,1	3,1	0,7	0,7	0,7	34,8	7,6	10,3	21%	22%	22%	9,9%	8,3%	6,8%
EDP	2,8	8,0	8,3	8,2	2,0	2,0	1,9	11,3	11,1	10,8	25%	24%	23%	6,5%	6,7%	6,8%
Endesa	20,0	8,5	7,6	7,7	1,3	1,3	1,2	19,4	15,3	15,9	15%	17%	16%	5,1%	6,5%	6,4%
Enel	4,0	6,7	6,5	6,3	1,3	1,3	1,3	17,4	12,6	11,7	19%	20%	21%	4,0%	4,5%	5,2%
EON	6,4	100+	3,9	3,8	0,2	0,5	0,5	-	15,1	12,6	-	12%	12%	7,8%	3,3%	3,8%
Fortum	14,6	63,5	11,9	11,0	3,6	3,6	3,4	-	22,8	20,8	6%	30%	31%	-	4,8%	4,5%
Iberdola	5,9	9,4	8,9	8,6	2,2	2,1	2,1	15,5	14,3	13,8	23%	24%	24%	0,5%	5,0%	5,2%
National Grid	9,2	11,9	11,2	10,8	4,1	4,0	3,9	17,2	14,9	14,5	35%	36%	36%	4,7%	4,7%	4,8%
Red Electrica	17,1	10,3	10,2	9,9	7,8	7,7	7,5	15,3	14,3	13,8	76%	76%	76%	4,7%	5,0%	5,3%
RWE	11,6	2,9	3,4	3,4	0,4	0,4	0,4	-	11,0	10,6	13%	12%	12%	0,1%	2,4%	3,4%
SSE	15,0	15,1	9,6	9,3	0,7	0,7	0,8	27,1	12,8	12,5	5%	7%	8%	5,9%	6,0%	6,1%
Verbund	13,7	9,1	9,1	10,2	2,7	2,8	2,8	22,9	16,0	18,7	30%	31%	28%	2,5%	2,0%	1,6%
CEZ	420,9	5,6	6,3	6,6	1,7	1,8	1,8	10,9	12,0	14,1	31%	29%	28%	9,4%	9,5%	6,7%
PGE	9,6	2,5	4,0	4,7	0,7	0,8	1,0	-	10,1	7,9	29%	21%	21%	8,1%	2,6%	2,5%
Tauron	2,7	3,6	4,3	4,6	0,7	0,8	0,9	-	8,8	4,8	19%	19%	19%	5,6%	0,0%	0,0%
Enea	9,4	4,2	4,3	4,4	0,9	0,9	1,0	-	5,3	6,0	22%	22%	21%	5,0%	0,0%	0,0%
Energia	8,7	3,4	4,4	4,3	0,7	0,8	0,8	4,3	100+	7,1	20%	18%	18%	16,5%	5,6%	2,8%
ZE PAK*	13,2	-	2,2	2,1	0,4	0,5	0,5	-	2,5	2,2	-	21%	22%	-	-	3,0%
Mediana		7,4	6,4	6,5	1,1	1,1	1,1	17,2	12,6	12,1	21%	22%	22%	5,3%	4,8%	4,7%

Wycena spółek nawozowych (2016-12-12)

	Cena	EV/EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI NAWOZOWE																
Acron	3720,0	5,5	6,4	5,7	2,0	2,4	2,1	10,1	5,9	6,2	36%	37%	36%	-	6,0%	6,5%
Uralkali	166,9	7,2	9,8	10,2	4,5	5,5	5,3	27,7	5,0	7,1	62%	56%	52%	-	-	9,8%
Agrium	106,8	9,7	12,4	11,4	1,4	1,5	1,5	15,3	22,2	19,6	14%	12%	13%	3,2%	3,3%	3,3%
Phosagro	2537,0	5,1	5,8	6,7	2,2	2,2	2,3	9,0	9,4	9,0	43%	38%	34%	7,2%	5,0%	4,9%
K+S	21,8	6,2	11,3	8,1	1,5	1,8	1,6	8,4	31,9	20,6	24%	16%	19%	5,3%	1,9%	2,4%
Yara International	324,8	4,8	6,8	7,1	0,9	1,0	1,0	11,1	15,3	15,6	19%	15%	15%	4,6%	3,8%	3,3%
The Mosaic Company	30,2	6,9	13,3	11,3	1,6	2,0	1,9	10,8	43,9	32,4	23%	15%	17%	3,6%	3,6%	3,5%
Potash	19,3	8,0	15,1	13,7	3,6	5,3	5,1	12,7	38,0	30,9	45%	35%	37%	7,9%	4,2%	2,2%
CF Industries	29,0	8,3	14,6	11,7	3,2	3,7	3,4	9,8	36,8	53,0	39%	26%	29%	4,1%	4,1%	4,1%
Israel Chemicals	16,0	7,2	10,0	7,6	1,6	1,6	1,5	10,3	13,3	11,4	22%	16%	20%	6,7%	3,7%	4,4%
Grupa Azoty	66,8	5,6	6,4	7,5	0,7	0,8	0,9	10,9	13,0	16,6	13%	13%	11%	0,0%	1,3%	2,9%
ZA Police*	21,6	6,7	7,3	8,6	0,7	0,8	0,8	9,8	14,5	15,2	11%	11%	10%	-	-	4,1%
ZCh Puławy*	182,0	4,2	4,9	4,9	0,7	0,8	0,8	7,7	10,1	10,5	17%	17%	16%	5,8%	5,8%	5,5%
Mediana		6,7	9,8	8,1	1,6	1,8	1,6	10,3	14,5	15,6	23%	16%	19%	4,9%	3,8%	4,1%

Wycena spółek rafineryjnych (2016-12-12)

	Cena	EV/EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI RAFINERYJNE																
Lotos	37,8	11,1	6,4	6,4	0,6	0,6	0,5	-	12,6	11,6	5%	10%	8%	0,0%	0,0%	0,0%
MOL	19125,0	4,4	5,2	4,5	0,7	0,9	0,6	-	17,2	12,3	16%	17%	14%	2,5%	2,8%	3,0%
PKN Orlen	80,2	6,9	5,6	6,2	0,5	0,6	0,4	12,1	9,0	10,4	7%	10%	7%	2,1%	2,5%	3,6%
HollyFrontier	32,4	4,7	16,0	6,9	0,6	0,7	0,6	8,3	44,0	16,2	12%	5%	9%	4,0%	4,1%	4,2%
Tesoro	90,4	4,6	7,5	6,3	0,6	0,7	0,5	7,2	17,9	14,6	12%	9%	9%	2,0%	2,3%	2,5%
Valero Energy	66,8	4,2	6,9	5,7	0,4	0,5	0,4	8,4	18,1	12,3	9%	7%	7%	2,5%	3,6%	3,7%
Marathon Petroleum	49,1	6,9	9,8	7,7	0,6	0,7	0,6	9,3	23,5	14,7	9%	7%	8%	2,3%	2,8%	3,0%
Phillips 66	87,3	9,2	12,4	8,8	0,5	0,6	0,5	11,2	25,8	16,1	6%	5%	5%	2,5%	2,8%	3,0%
Tupras	71,7	6,0	8,4	6,8	0,6	0,7	0,5	7,0	11,7	8,7	10%	8%	8%	9,1%	6,7%	7,9%
OMV	32,0	100+	5,6	5,5	0,9	1,0	0,9	-	10,5	12,5	-	18%	16%	3,1%	3,1%	3,1%
Neste Oil	36,5	10,0	7,5	8,0	0,9	0,9	0,8	16,7	12,5	13,6	9%	12%	10%	2,7%	3,2%	3,2%
Hellenic Petroleum	4,3	7,2	4,7	5,3	0,4	0,5	0,4	28,7	5,8	6,4	6%	10%	8%	-	3,2%	5,4%
Saras	1,7	2,5	2,6	2,8	0,2	0,2	0,2	7,1	8,5	10,0	7%	8%	6%	-	5,8%	5,0%
Motor Oil	12,3	3,6	3,6	4,0	0,3	0,3	0,2	6,6	6,2	7,2	7%	8%	6%	-	6,3%	6,4%
Mediana		6,0	6,6	6,3	0,6	0,6	0,5	8,4	12,6	12,3	9%	8%	8%	2,5%	3,1%	3,4%

Źródło: Dom Maklerski mBanku dla spółek polskich, IBES/Bloomberg dla spółek zagranicznych oraz polskich oznaczonych gwiazdką

Wycena spółek petrochemicznych (2016-12-12)

	Cena	EV/ EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI PETROCHEMICZNE																
Axiall	57,1	9,1	10,2	7,4	2,5	2,2	1,6	11,7	17,1	13,7	27%	22%	21%	1,2%	1,3%	1,5%
Braskem	32,5	4,1	3,2	3,3	0,8	0,8	0,7	8,2	8,5	8,2	19%	25%	22%	3,9%	5,3%	4,4%
Dow Chemical	58,3	10,5	8,8	8,1	1,7	1,8	1,7	9,0	16,0	14,3	17%	20%	21%	3,0%	3,3%	3,3%
Eastman Chemical	76,9	9,1	8,4	8,0	1,8	2,0	1,9	13,5	11,4	10,4	20%	24%	24%	2,2%	2,4%	2,6%
Huntsman Corp	19,8	11,2	8,0	7,2	0,9	0,9	0,9	52,1	12,9	10,5	8%	12%	13%	2,5%	2,5%	2,6%
LyondellBasell	89,6	6,1	6,5	6,7	1,3	1,5	1,4	9,3	9,4	9,1	22%	23%	21%	3,4%	3,7%	3,8%
Mitsubishi Chemical	782,4	8,6	6,3	6,7	0,8	0,8	0,9	18,9	42,4	9,7	9%	12%	13%	1,7%	1,8%	2,2%
Mitsui Chemicals	551,0	10,8	7,9	7,2	0,6	0,7	0,8	32,0	16,1	10,8	6%	9%	11%	0,9%	1,5%	1,9%
Westlake Chemical	57,1	9,1	10,2	7,4	2,5	2,2	1,6	11,7	17,1	13,7	27%	22%	21%	1,2%	1,3%	1,5%
PKN Orlen	80,2	6,9	5,6	6,2	0,5	0,6	0,4	12,1	9,0	10,4	7%	10%	7%	2,1%	2,5%	3,6%
Mediana		9,1	8,0	7,2	1,1	1,2	1,2	11,9	14,4	10,5	18%	21%	21%	2,1%	2,5%	2,6%

Wycena spółek gazowych (2016-12-12)

	Cena	EV/ EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI GAZOWE																
AZA	1,2	12,4	6,9	6,8	1,5	1,5	1,4	50,9	10,7	12,7	12%	21%	21%	3,4%	4,1%	4,7%
Centrica	2,2	97,9	7,2	7,0	0,6	0,6	0,6	-	14,1	13,4	1%	9%	9%	5,5%	5,6%	5,8%
Enagas	24,1	11,5	11,6	11,5	8,4	8,5	8,3	13,9	13,7	13,5	73%	73%	72%	5,5%	5,8%	6,0%
Endesa	20,0	8,5	7,6	7,7	1,3	1,3	1,2	19,4	15,3	15,9	15%	17%	16%	5,1%	6,5%	6,4%
Engie	12,0	40,7	5,4	5,5	0,8	0,9	0,9	-	11,7	11,9	2%	16%	16%	8,4%	8,4%	6,0%
Gas Natural SDG	16,9	7,2	7,3	7,2	1,4	1,5	1,4	11,3	12,8	12,5	19%	20%	20%	5,4%	5,9%	5,9%
Hera	2,1	7,7	6,7	6,6	1,2	1,3	1,2	16,7	15,9	14,9	16%	19%	19%	4,4%	4,5%	4,7%
Snam	3,7	9,6	12,8	12,7	7,4	10,1	10,1	10,5	14,9	13,4	77%	79%	79%	6,8%	5,9%	6,2%
PGNiG	5,3	5,2	5,6	5,1	0,9	1,0	0,9	14,7	14,6	13,1	17%	17%	19%	3,8%	3,4%	4,2%
BG Group	21,2	12,8	9,6	6,6	1,1	1,3	1,1	100+	30,4	17,1	9%	13%	16%	7,0%	6,9%	6,9%
BP	4,8	22,3	7,8	5,5	0,7	0,8	0,6	-	39,1	18,6	3%	10%	12%	6,5%	6,4%	6,4%
Eni	14,8	10,2	6,5	4,4	1,0	1,1	1,0	-	-	23,6	10%	18%	22%	5,4%	5,4%	5,4%
Gazprom	158,6	3,2	4,0	3,7	0,9	1,0	0,9	4,6	3,9	4,0	29%	24%	24%	4,5%	5,3%	5,8%
NovaTek	128,1	16,0	12,7	10,9	5,4	5,0	4,2	-	15,1	15,2	34%	39%	38%	-	14,9%	2,5%
ROMGAZ	24,5	-	3,7	3,5	-	2,0	1,9	-	9,6	8,9	-	53%	54%	-	8,4%	8,8%
Shell	25,3	12,7	9,5	6,5	1,1	1,3	1,1	88,8	26,8	15,0	9%	13%	16%	7,0%	6,9%	6,9%
Statoil	156,3	3,9	4,9	3,4	1,2	1,6	1,2	-	99,9	17,0	32%	31%	37%	5,1%	4,6%	4,7%
Total	47,0	10,0	7,6	5,8	1,1	1,2	1,0	23,5	15,1	12,1	12%	16%	16%	5,2%	5,4%	5,4%
Mediana		10,2	7,2	6,5	1,1	1,3	1,1	15,7	14,9	13,4	15%	18%	19%	5,4%	5,8%	5,9%

Wycena spółek wydobywczych (2016-12-12)

	Cena	EV/ EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI WYDOBYWCZE																
Bashneft	3550,0	5,1	5,2	4,3	1,1	1,1	0,9	10,3	9,2	7,8	21%	21%	21%	-	4,1%	4,7%
BP	4,8	22,3	7,8	5,5	0,7	0,8	0,6	-	39,1	18,6	3%	10%	12%	6,5%	6,4%	6,4%
Dana Gas	0,6	10,5	9,2	12,1	3,7	5,1	4,7	7,3	18,7	20,0	36%	56%	39%	-	-	-
Eni	14,8	10,2	6,5	4,4	1,0	1,1	1,0	-	-	23,6	10%	18%	22%	5,4%	5,4%	5,4%
Gazprom Neft	206,6	5,5	5,1	4,0	1,0	1,1	0,9	8,9	5,3	3,8	18%	21%	22%	-	6,7%	8,5%
Gulf Keystone	1,3	-	17,8	9,2	9,6	6,1	4,7	-	-	-	-	34%	51%	-	-	-
Lukoil	3375,0	4,1	4,4	3,7	0,6	0,7	0,5	8,3	7,5	5,7	14%	15%	15%	5,2%	5,5%	6,2%
MOL	19125,0	4,4	5,2	4,5	0,7	0,9	0,6	-	17,2	12,3	16%	17%	14%	2,5%	2,8%	3,0%
Occidental Petroleum	71,4	-	17,0	9,6	4,7	6,0	4,6	-	-	52,3	-	35%	48%	4,2%	4,2%	4,3%
Repsol	13,1	57,0	6,3	5,3	0,7	0,8	0,7	-	12,1	10,6	1%	13%	13%	-	5,3%	5,4%
Rosneft Oil	388,2	5,1	5,2	4,1	1,1	1,2	0,9	11,6	14,3	7,8	22%	24%	23%	3,0%	2,5%	4,1%
Shell	25,3	12,7	9,5	6,5	1,1	1,3	1,1	88,8	26,8	15,0	9%	13%	16%	7,0%	6,9%	6,9%
Surgutneftegas	32,1	-	-	-	-	-	-	1,6	14,9	6,7	-	-	-	-	5,2%	5,2%
Statoil	156,3	3,9	4,9	3,4	1,2	1,6	1,2	-	99,9	17,0	32%	31%	37%	5,1%	4,6%	4,7%
Total	47,0	10,0	7,6	5,8	1,1	1,2	1,0	23,5	15,1	12,1	12%	16%	16%	5,2%	5,4%	5,4%
Tullow Oil	3,3	-	10,6	7,2	5,2	5,8	4,5	-	100+	25,7	-	55%	63%	-	-	-
Mediana		7,7	6,5	5,3	1,1	1,2	1,0	9,6	15,0	12,3	15%	21%	22%	5,2%	5,3%	5,4%

Źródło: Dom Maklerski mBanku dla spółek polskich, IBES/Bloomberg dla spółek zagranicznych

Wycena spółek surowcowych (2016-12-12)

	Cena	EV/EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
GÓRNICTWO I METALE																
Anglo American	12,1	-	6,1	4,9	1,7	1,6	1,5	-	14,2	10,9	-	27%	31%	2,1%	-	1,6%
BHP Billiton	14,0	7,8	11,1	7,2	2,5	4,2	3,5	57,5	100+	20,9	32%	38%	49%	7,0%	1,7%	3,3%
Freeport-McMoRan	15,4	-	9,5	7,0	2,8	2,9	2,8	-	47,9	11,3	-	30%	40%	1,7%	-	-
Kazakhmys	4,1	33,6	17,3	7,7	7,2	6,1	3,2	-	42,9	13,7	21%	35%	42%	-	-	0,2%
Rio Tinto	32,5	11,2	7,9	6,9	2,7	2,9	2,7	-	20,2	16,1	24%	36%	39%	5,2%	3,1%	4,5%
Southern CC	34,5	16,7	14,5	11,9	6,4	5,8	5,2	37,1	31,3	23,8	38%	40%	44%	1,0%	0,5%	1,2%
Glencore	2,9	10,8	8,9	7,3	0,5	0,6	0,5	-	37,5	21,1	5%	6%	7%	1,6%	0,3%	2,3%
Antofagasta	7,7	14,2	8,9	8,3	3,7	3,6	3,3	18,5	45,1	35,3	26%	40%	40%	0,3%	0,8%	1,1%
Grupo Mexico	63,2	8,8	9,2	7,9	3,8	3,7	3,4	28,3	22,7	19,6	43%	40%	42%	-	1,4%	2,1%
JSW*	77,0	-	8,5	2,7	1,5	1,5	1,2	-	69,3	4,2	-	18%	46%	-	-	-
KGHM	96,4	4,9	-	-	1,1	-	-	8,9	-	-	23%	-	-	4,7%	-	-
LW Bogdanka	68,8	4,9	4,9	4,0	1,6	1,5	1,3	15,3	16,2	10,7	32%	31%	33%	5,1%	0,0%	5,1%
Mediana		10,8	8,9	7,2	2,6	2,9	2,8	23,4	34,4	16,1	26%	35%	40%	2,1%	0,8%	2,1%
SPÓŁKI SUROWCOWE																
RUSAL	3,5	8,1	10,7	11,1	1,7	1,9	1,9	12,2	9,2	10,0	21%	18%	17%	3,7%	0,9%	1,8%
Alcoa	31,2	10,5	8,7	7,5	0,4	1,0	1,0	-	-	73,2	4%	12%	13%	-	-	0,4%
Constellium	6,3	-	6,9	6,2	0,5	0,6	0,5	-	25,3	8,1	-	8%	9%	-	-	-
Kaiser Aluminum	84,5	-	7,9	7,8	1,2	1,2	1,2	-	16,7	16,3	-	15%	15%	1,9%	2,1%	2,2%
Norsk Hydro	42,2	6,8	7,5	7,0	1,0	1,1	1,0	42,6	20,8	18,7	15%	14%	14%	2,4%	2,4%	2,4%
Grupa Kęty	379,5	11,4	10,6	10,1	1,9	1,8	1,8	17,1	14,3	17,3	17%	17%	17%	3,8%	3,5%	3,6%
Mediana		9,3	8,3	7,6	1,1	1,1	1,1	17,1	16,7	16,8	16%	15%	15%	3,0%	2,3%	2,2%

Wycena spółek spożywczych (2016-12-12)

	Cena	EV/EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI SPOŻYWCZE																
Agrana Beteiligungs	114,6	12,2	10,4	9,2	0,8	0,8	0,8	20,1	18,7	14,7	7%	8%	9%	3,1%	3,1%	3,8%
Avangardco Inv.	0,5	-	-	11,0	1,7	3,0	2,3	-	-	2,5	-	-	21%	-	-	-
Bunge Limited	73,6	8,8	9,6	8,0	0,4	0,4	0,4	14,3	16,2	11,8	4%	4%	5%	2,0%	2,2%	2,3%
Cosan	38,2	13,8	5,1	4,9	0,6	0,5	0,5	23,2	16,3	13,4	4%	10%	10%	4,1%	4,0%	4,9%
Delta Sugar	12,9	-	13,3	10,2	-	1,9	1,7	-	18,2	10,6	-	15%	16%	-	3,9%	8,1%
MHP	8,9	4,6	5,3	5,0	1,8	1,7	1,6	-	6,8	4,7	39%	33%	32%	5,4%	7,5%	7,9%
Nissin Oillio	491,0	10,9	11,1	9,8	0,4	0,4	0,4	23,7	22,6	17,3	4%	4%	4%	2,0%	2,0%	2,0%
Suedzucker	21,4	13,6	10,7	8,0	0,8	0,9	0,8	100+	36,5	19,8	6%	8%	10%	1,2%	0,9%	1,8%
Wilmar Int.	3,7	12,6	14,6	11,5	0,7	0,7	0,6	15,7	18,7	13,5	6%	5%	6%	2,3%	2,0%	2,7%
Kemcel	65,8	4,0	4,4	3,8	0,7	0,8	0,6	49,0	23,3	21,0	17%	17%	16%	0,4%	0,4%	0,4%
Astarta*	53,5	3,5	3,0	2,9	1,4	1,3	1,2	19,3	4,2	6,4	41%	42%	40%	-	-	-
IMC*	7,6	2,1	2,5	2,7	1,0	1,1	1,0	4,3	2,5	2,0	47%	43%	37%	-	-	-
Ovostar*	87,0	3,8	4,1	3,6	-	1,6	1,3	4,3	4,7	3,6	-	39%	38%	-	-	-
Mediana		8,8	7,4	8,0	0,8	0,9	0,8	19,3	17,2	11,8	6%	13%	16%	2,1%	2,2%	2,7%

Wycena producentów kauczuków syntetycznych (2016-12-12)

	Cena	EV/EBITDA			EV/S			P/E			marża EBITDA			DY		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
SPÓŁKI																
Synthos	4,8	11,5	12,2	10,7	1,7	1,7	1,6	15,0	21,2	17,0	15%	14%	15%	5,2%	0,0%	2,8%
Lanxess	61,6	8,4	7,2	6,3	0,9	0,9	0,8	34,2	25,0	20,3	11%	13%	13%	1,0%	1,2%	1,4%
BASF	85,9	8,5	9,0	8,4	1,3	1,6	1,5	19,8	18,2	16,8	15%	18%	18%	3,4%	3,4%	3,6%
Dow Chemical	58,3	10,5	8,8	8,1	1,7	1,8	1,7	9,0	16,0	14,3	17%	20%	21%	3,0%	3,3%	3,3%
Asahi Kasei	1058,5	7,0	6,6	7,0	0,9	0,9	0,9	14,0	16,1	15,4	13%	14%	14%	1,8%	1,9%	1,9%
Grand Pacific Petro	22,2	6,7	6,0	5,6	1,1	1,2	1,1	13,7	10,7	10,3	17%	20%	20%	3,6%	3,8%	-
TSRC Corp	34,0	14,7	11,8	10,4	1,3	1,3	1,2	53,1	21,9	15,6	9%	11%	11%	3,1%	4,1%	5,5%
Trinseo	59,5	6,8	5,7	5,8	0,9	0,9	0,9	21,7	8,6	8,4	13%	16%	15%	-	0,8%	2,0%
Kumho Petrochem	75900,0	12,0	11,0	9,0	1,0	1,1	0,9	17,8	17,3	12,3	9%	10%	10%	1,1%	1,2%	1,5%
ZEON Corp	1106,0	6,2	5,6	5,8	1,0	1,0	1,1	13,1	13,6	12,8	16%	18%	19%	1,3%	1,4%	1,5%
Apar Industries	579,3	9,4	7,1	5,9	0,5	0,5	0,5	45,0	21,7	14,3	5%	7%	8%	0,6%	1,1%	1,3%
Ube Industries	260,0	8,1	6,1	6,8	0,7	0,7	0,8	18,8	12,7	13,9	9%	12%	11%	1,9%	2,0%	2,3%
Mediana		8,5	7,1	6,9	1,0	1,0	1,0	18,3	16,7	14,3	13%	14%	14%	1,9%	1,6%	2,0%

Źródło: Dom Maklerski mBanku dla spółek polskich, IBES/Bloomberg dla spółek zagranicznych oraz polskich oznaczonych gwiazdką

Wyjaśnienia użytych terminów i skrótów:

EV – dług netto + wartość rynkowa (EV- wartość ekonomiczna)

EBITDA – zysk operacyjny przed operacjami finansowymi, opodatkowaniem i amortyzacją

S – przychody ze sprzedaży

P/E – (Cena/Zysk) – cena dzielona przez roczny zysk netto przypadający na jedną akcję

Marża EBITDA – EBITDA / przychody ze sprzedaży

DY – stopa dywidendy

mBank S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Senatorskiej 18 prowadzi działalność maklerską w ramach wyodrębnionej jednostki organizacyjnej – Biura Maklerskiego obsługującego się nazwą Dom Maklerski mBanku.

Niniejsza publikacja przygotowana przez Dom Maklerski mBanku jest **publikacją handlową**, została przygotowana wyłącznie w celach informacyjnych, nie stanowi rekomendacji w rozumieniu przepisów „Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji stanowiących rekomendacje dotyczące instrumentów finansowych lub ich emitentów lub wystawców (Dz. U. nr 206 z 2005 r.)”, nie stanowi porady inwestycyjnej, nie stanowi oferty zbycia lub nabycia wymienionych w niej instrumentów finansowych, nie stanowi podstawy do zawarcia jakiegokolwiek umowy lub powstania jakiegokolwiek zobowiązania.

Niniejsza publikacja wyraża wiedzę oraz poglądy jego autorów, według stanu na dzień sporządzenia publikacji. Niniejsza publikacja została sporządzona z zachowaniem należytej staranności, rzetelności oraz zasad metodologicznej poprawności i obiektywizmu na podstawie ogólnodostępnych informacji, które Dom Maklerski mBanku uważa za wiarygodne, w tym informacji publikowanych przez emitentów, których akcje są przedmiotem publikacji. Dom Maklerski mBanku nie gwarantuje jednakże dokładności ani kompletności publikacji, w szczególności w przypadku, gdyby informacje na których oparto się przy sporządzaniu publikacji okazały się niedokładne, niekompletne, lub nie w pełni odzwierciedlały stan faktyczny. Wszelkie opinie, prognozy, kalkulacje i szacunki zawarte w niniejszej publikacji stanowią jedynie wyraz subiektywnej oceny autorów na moment jej wydania i mogą być zmieniane bez uprzedzenia.

Dom Maklerski mBanku nie jest zobowiązany do aktualizowania ani modyfikowania niniejszej publikacji, ani do informowania jej odbiorców w przypadku, gdy jakkolwiek poruszona w niej kwestia lub zawarta w niej opinia, prognoza, kalkulacja lub szacunek ulegnie zmianie lub stanie się nieaktualne.

Niniejsza publikacja nie stanowi oferty lub zaproszenia do subskrypcji lub zakupu instrumentów finansowych. Niniejsza publikacja jest przedstawiona wyłącznie w celach informacyjnych i nie może być kopiowana lub przekazywana osobom trzecim. W szczególności ani niniejszy dokument, ani jego kopia nie mogą zostać bezpośrednio lub pośrednio przekazane lub wydane w USA, Australii, Kanadzie, Japonii.

Inwestowanie w akcje wiąże się z szeregiem ryzyk związanych między innymi z sytuacją makroekonomiczną kraju, zmianą regulacji prawnych, zmianami sytuacji na rynkach towarowych. Wyeliminowanie tych ryzyk jest praktycznie niemożliwe.

mBank S.A. nie ponosi odpowiedzialności za decyzje inwestycyjne podjęte na podstawie niniejszej publikacji, ani za szkody poniesione w wyniku decyzji inwestycyjnych podjętych na podstawie niniejszej publikacji.

Jest możliwe, że mBank S.A. w ramach prowadzonej działalności maklerskiej świadczy, będzie świadczyć, lub w przeszłości świadczył usługi na rzecz przedsiębiorców i innych podmiotów wymienionych w niniejszej publikacji.

Powielanie bądź publikowanie niniejszej publikacji lub jej części, lub rozpowszechnianie w inny sposób informacji zawartych w niniejszej publikacji wymaga uprzedniej, pisemnej zgody mBanku S.A.

Adresatami publikacji są wszyscy Klienci Domu Maklerskiego mBanku.

Dom Maklerski mBanku udostępni niniejszą publikację nieodpłatnie.

Nadzór nad działalnością mBank S.A. sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Osoby, które nie uczestniczyły w przygotowaniu publikacji, ale miały lub mogły mieć dostęp do publikacji przed jej przekazaniem do publicznej wiadomości, to osoby zatrudnione w Domu Maklerskim mBanku upoważnione do bezpośredniego dostępu do pomieszczeń, w których sporządzane były publikacje lub osoby upoważnione do dostępu do publikacji z racji pełnionej w Spółce funkcji, inne niż analitycy wymienieni jako sporządzający niniejszą publikację.

Dom Maklerski mBanku

Senatorska 18
00-082 Warszawa
<http://www.mbank.pl/>

Departament Analiz

Kamil Kliszcz
dyrektor
tel. +48 22 438 24 02
kamil.klischcz@mbank.pl
paliwa, chemia, energetyka

Michał Marczak
tel. +48 22 438 24 01
michal.marczak@mbank.pl
strategia, surowce, metale

Michał Konarski
tel. +48 22 438 24 05
michal.konarski@mbank.pl
banki, finanse

Jakub Szkopek
tel. +48 22 438 24 03
jakub.szkopek@mbank.pl
przemysł, chemia

Paweł Szpigiel
tel. +48 22 438 24 06
pawel.szpigiel@mbank.pl
media, IT, telekomunikacja

Piotr Zybala
tel. +48 22 438 24 04
piotr.zybala@mbank.pl
budownictwo, deweloperzy

Piotr Bogusz
tel. +48 22 438 24 08
piotr.bogusz@mbank.pl
handel

Departament Sprzedaży Instytucjonalnej**Maklerzy**

Piotr Gawron
dyrektor
tel. +48 22 697 48 95
piotr.gawron@mbank.pl

Krzysztof Bodek
tel. +48 22 697 48 89
krzysztof.bodek@mbank.pl

Mateusz Choromański, CFA
tel. +48 22 697 47 44
mateusz.choromanski@mbank.pl

Tomasz Jakubiec
tel. +48 22 697 47 31
tomasz.jakubiec@mbank.pl

Anna Łagowska
tel. +48 22 697 48 25
anna.lagowska@mbank.pl

Adam Prokop
tel. +48 22 697 47 90
adam.prokop@mbank.pl

Szymon Kubka, CFA, PRM
tel. +48 22 697 48 16
szymon.kubka@mbank.pl

Jędrzej Łukomski
tel. +48 22 697 49 85
jedrzej.lukomski@mbank.pl

Tomasz Galanciak
tel. +48 22 697 49 68
tomasz.galanciak@mbank.pl

Wojciech Wysocki
tel. +48 22 697 48 46
wojciech.wysocki@mbank.pl

Sprzedaż rynki zagraniczne

Marzena Łempicka-Wilim
wicedyrektor
tel. +48 22 697 48 82
marzena.lempicka@mbank.pl

Mariusz Adamski
tel. +48 22 697 48 47
mariusz.adamski@mbank.pl

Biuro Aktywnej Sprzedaży

Kamil Szymański
dyrektor
tel. +48 22 697 47 06
kamil.szymanski@mbank.pl

Jarosław Banasiak
wicedyrektor
tel. +48 22 697 48 70
jaroslaw.banasiak@mbank.pl